

Mach Marián
Cementárenská 100/63
013 11 Lietavská Lúčka

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Bratislava
26.03.2026	7979/Info/2026-13754/2026	JUDr. Bodnárová	09.04.2026

Vec

Oznámenie o sprístupnení informácie

Slovenskej inšpekcii životného prostredia ako povinnej osobe podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) bola dňa 26.03.2026 doručená Vaša žiadosť podľa zákona o slobode informácií (ďalej len „žiadosť“). Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „SIŽP“) podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií prevzala Vašu žiadosť na vybavenie.

Vaša elektronicky doručená žiadosť bola zaevidovaná pod CEŽ 53/2026.

Vo Vašej žiadosti ste žiadali sprístupniť nasledovné informácie týkajúce sa prevádzky spoločnosti Cementáreň Lietavská Lúčka, a. s. (IČO: 31 561 837) a to konkrétne:

„1. Dokumentácia k surovinám a technológii:

- Žiadam o fotokópie dokumentov (rozhodnutí, súhlasov), na základe ktorých je prevádzkovateľ oprávnený v priestoroch mlynice vápenca spracovávať, naskladňovať a mlieť vysokopecnú trosku a cementársky slinok (klinker), teda látky, ktoré majú rozdielne chemické aj mechanické vlastnosti ako vápenec a majú nebezpečné vlastnosti.*
- Žiadam o informáciu, či SIŽP disponuje odborným posúdením, ktoré potvrdzuje, že technologické zariadenie pôvodne určené a povolené na mletie inertných vápencov je technicky spôsobilé na spracovanie slinku a trosky teda látok s nebezpečnými vlastnosťami, keďže prevádzka nemá vybudované uzatvorenie priestorov (hermetizáciu), účinné odsávanie ani filtráciu prašnosti (zachytávanie TZL). V prípade, že takéto odborné posúdenie existuje, žiadam o jeho zaslanie.*
- Postačujú podľa SIŽP súčasné povolenia na takúto zásadnú zmenu technológie?*

2. Posúdenie nebezpečných vlastností a havarijného stavu:

o Žiadam o informáciu, či SIŽP pri kontrole 96/2025 zohľadnila (brala pri návrhu opatrení na zreteľ) kumulatívnu toxicitu a mechanizmy účinku TZL zo slinku a trosky na zdravie obyvateľstva, konkrétne tej skutočnosti, že nebezpečnosť látky je priamo uvedená v KBÚ dopravovaného materiálu a jednotlivé zložky materiálu majú tieto nebezpečné vlastnosti.

o Samotné znečistenie ovzdušia prachom (particulate matter) je Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO/IARC) klasifikované ako karcinogén Skupiny 1 (preukázaný karcinogén pre ľudí – IARC Monographs Vol. 109).

o Synergický a znásobujúci účinok: V prípade tejto prevádzky sú karcinogénne účinky bežného prachu zásadne znásobené zložením slinku a trosky, najmä prítomnosťou neredukovaného šesťmocného chrómu (Cr6+) (taktiež karcinogén Skupiny 1 – IARC Monographs Vol. 100C) a leptavosťou CaO (pH 11,0 – 13,5): Obsah voľného vápna (CaO) spôsobuje alkalickú nekrózu slizníc, čím deštruuje prirodzenú imunitnú bariéru tkanív a umožňuje priamy prienik vyššie uvedených karcinogénov do organizmu (Zdroj: Winder & Carmody, 2002).

- Keďže nebezpečný prach preukázateľne uniká do obytnej zóny bez akejkoľvek zachytávania TZL v nadlimitných množstvách žiadam o informáciu, či SIŽP preverila, že spracovanie slinku a trosky na technologicky nevyhovujúcom zariadení (bez uzatvorenia priestorov a bez zachytávania TZL) nevykazuje znaky všeobecného ohrozenia, neohrozuje zdravie obyvateľov a nevyvoláva havarijné znečistenie ovzdušia.*

3. Procesné a nápravné opatrenia:

- Žiadam o informáciu, či SIŽP považuje prechod z mletia vápenca na mletie karcinogénneho slinku a trosky za podstatnú zmenu v činnosti prevádzky v zmysle zákona o IPKZ a ak áno, aké procesné kroky boli prevádzkovateľovi nariadené (napríklad vybavenie nového súhlasu, vyhotovenie EIA, získanie IPKZ)*
- Žiadam o sprístupnenie Kariet bezpečnostných údajov (KBÚ) k slinku a troske, ktoré prevádzkovateľ predložil počas kontroly.*
- Žiadam o informáciu, prečo SIŽP vzhľadom na havarijný charakter situácie a priame ohrozenie zdravia obyvateľov Lietavskej Lúčky zdraviu škodlivými látkami nenariadila okamžité zastavenie prevádzky až do vybudovania filtrácie, ale určila termín nápravy až na 30. 06. 2026, teda, prečo súhlasila s ohrozením zdravia občanov Lietavskej lúčky.“*

SIŽP ako povinná osoba Vašej žiadosti vyhovuje sčasti a k jednotlivým bodom uvádza nasledovné:

1. Žiadam o fotokópie dokumentov (rozhodnutí, súhlasov), na základe ktorých je prevádzkovateľ oprávnený v priestoroch mlynice vápenca spracovávať, naskladňovať a mlieť vysokopecnú trosku a cementársky slinok (klinker), teda látky, ktoré majú rozdielne chemické aj mechanické vlastnosti ako vápenec a majú nebezpečné vlastnosti.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia (ďalej aj ako „inšpekcia“) je kontrolný orgán, ktorý vykonáva odborný štátny dozor v oblasti ochrany ovzdušia podľa § 47 ods. 3 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o ochrane ovzdušia“) a rieši podnety podľa § 47 ods. 7 zákona o ochrane ovzdušia. Žiadosť o predloženie dokumentov (rozhodnutí a súhlasov) na prevádzkovanie uvedených činností odporúčame podať na miestne príslušný Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý podľa § 44 zákona o ochrane ovzdušia vydáva súhlasy a povolenia pre veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, preskúmava ich a ak je potrebné, zmení ich.

2. Žiadam o informáciu, či SIŽP disponuje odborným posúdením, ktoré potvrdzuje, že technologické zariadenie pôvodne určené a povolené na mletie inertných vápencov je technicky spôsobilé na spracovanie slinku a trosky teda látok s nebezpečnými vlastnosťami, keďže prevádzka nemá vybudované uzatvorenie priestorov (hermetizáciu), účinné odsávanie ani filtráciu prašnosti (zachytávanie TZL). V prípade, že takéto odborné posúdenie existuje, žiadam o jeho zaslanie.

Inšpekcia nedisponuje predmetným odborným posúdením.

3. Postačujú podľa SIŽP súčasné povolenia na takúto zásadnú zmenu technológie?

Inšpekcia vykonala dňa 17.09.2025 v predmetnej spoločnosti operatívnu kontrolu dodržiavania vybraných povinností prevádzkovateľa stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia „Výroba a spracovanie mletých vápencov“ kategorizovaného podľa vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia do kategórie 3.10.2 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa, zameranú primárne na kontrolu dodržiavania plnenia technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky.

Inšpekcia zahájila dňa 01.04.2026 kontrolu z hľadiska ochrany ovzdušia v predmetnej prevádzke a jej predmetom je dodržiavanie povinností prevádzkovateľa stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia. Kontrola je vykonávaná podľa § 42 ods. 2 zákona o ochrane ovzdušia a v rozsahu § 47 ods. 3 zákona o ochrane ovzdušia. Kontrola z hľadiska ochrany ovzdušia ešte prebieha, konkrétne zistenia a kontrolný výsledok bude možné zverejniť po jej ukončení. Ide zatiaľ o tzv. „živú vec“ a za takéhoto skutkového a právneho stavu sa informácie z „ešte len vykonávanej kontroly“ v zmysle zákona o slobode informácií (§ 11 ods. 1 písm. h)), ako i ustálenej súdnej praxe, neposkytujú oprávnenej osobe.

4. Žiadam o informáciu, či SIŽP pri kontrole 96/2025 zohľadnila (brala pri návrhu opatrení na zreteľ) kumulatívnu toxicitu a mechanizmy účinku TZL zo slinku a trosky na zdravie obyvateľstva, konkrétne tej skutočnosti, že nebezpečnosť látky je priamo uvedená v KBÚ dopravovaného materiálu a jednotlivé zložky materiálu majú tieto nebezpečné vlastnosti.

Inšpekcia vykonáva odborný štátny dozor podľa zákona o ochrane ovzdušia, ktorý neupravuje kompetencie kontrolného orgánu vo vzťahu k problematike a otázkam týkajúcim sa zdravia obyvateľstva. Inšpekcia ako správny orgán môže vykonávať len tie kompetencie, ktoré jej vyplývajú zo zákona a môže postupovať len v súlade s Ústavou SR.

5. Keďže nebezpečný prach preukázateľne uniká do obytnej zóny bez akéhokoľvek zachytávania TZL v nadlimitných množstvách žiadam o informáciu, či SIŽP preverila, že spracovanie slinku a trosky na technologicky nevyhovujúcom zariadení (bez uzatvorenia priestorov a bez zachytávania TZL) nevykazuje znaky všeobecného ohrozenia, neohrozuje zdravie obyvateľov a nevyvoláva havarijné znečistenie ovzdušia.

Inšpekcia kontrolou vykonanou dňa 17.09.2025 v spoločnosti Cementáreň Lietavská Lúčka a.s., Lietavská Lúčka na prevádzke umiestnenej v Lietavskej Lúčke zistila, že prevádzkovateľ nezabezpečil dostatočné opatrenia na zníženie a obmedzenie prašnosti, podľa všeobecných technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky, ustanovených v prílohe č. 3 druhej časti vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, čím prevádzkovateľ porušil povinnosť podľa § 34 ods. 1 písm. c) zákona o ochrane ovzdušia. Inšpekcia nie je kompetentná vyjadrovať sa k veciam ohrozovania zdravia obyvateľstva.

6. Žiadam o informáciu, či SIŽP považuje prechod z mletia vápenca na mletie karcinogénneho slinku a trosky za podstatnú zmenu v činnosti prevádzky v zmysle zákona o IPKZ a ak áno, aké procesné kroky boli prevádzkovateľovi nariadené (napríklad vybavenie nového súhlasu, vyhotovenie EIA, získanie IPKZ)

Podľa § 2 písm. d) ods. 1 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa pod pojmom prevádzka, rozumie stacionárna technická jednotka, v ktorej sa vykonáva jedna alebo viac

priemyselných činností uvedených v prílohe č. 1, ako aj všetky ostatné s tým priamo spojené činnosti na tom istom mieste, ktoré majú na činnosti uvedené v prílohe č. 1 technickú nadväznosť a ktoré môžu mať vplyv na emisie a znečisťovanie. V prílohe č. 1, bode 3.1 je uvedená podmienka pre povinnosť prevádzkovať zdroj znečisťovania ovzdušia s integrovaným povolením pre Výrobu cementu, vápna a oxidu horečnatého: a) výroba cementového slinku v rotačných peciach s výrobnou kapacitou väčšou ako 500 t za deň alebo iných peciach s výrobnou kapacitou väčšou ako 50 t za deň. Vzhľadom na skutočnosť, že prevádzkovateľ nevyrába slinok ale ho dováža, predmetná prevádzka nepodlieha zákonu č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

7. Žiadam o sprístupnenie Kariet bezpečnostných údajov (KBÚ) k slinku a troske, ktoré prevádzkovateľ predložil počas kontroly.

Počas kontroly vykonanej dňa 17.09.2025 prevádzkovateľ nepredložil karty bezpečnostných údajov k slinku a troske, prevádzkovateľ na ich predloženie nebol vyzvaný.

8. Žiadam o informáciu, prečo SIŽP vzhľadom na havarijný charakter situácie a priame ohrozenie zdravia obyvateľov Lietavskej Lúčky zdraviu škodlivými látkami nenariadila okamžité zastavenie prevádzky až do vybudovania filtrácie, ale určila termín nápravy až na 30. 06. 2026, teda, prečo súhlasila s ohrozením zdravia občanov Lietavskej lúčky.

Inšpekcia vykonáva odborný štátny dozor podľa zákona o ochrane ovzdušia, ktorý neupravuje kompetencie kontrolného orgánu vo vzťahu k otázkam zdravia obyvateľstva.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti SIŽP žiadateľom o informácie odporúčame obrátiť sa na príslušné orgány v Slovenskej republike, ktoré sa priamo zo zákona bližšie zaoberajú zdravím obyvateľstva a tieto kompetencie im vyplývajú z príslušných právnych predpisov. “

SIŽP Vás zároveň na základe Vašej žiadosti informuje, že v súvislosti s vyhovením Vašej žiadosti SIŽP v zmysle platného Sadzobníka úhrad nákladov SIŽP za poskytovanie informácií podľa zákona o slobode informácií, nevznikli žiadne náklady.

S pozdravom

RNDr. Anna Calpašová
generálna riaditeľka – generálna tajomníčka
služobného úradu

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
USTREDIE
Grosslingova 5
811 09 BRATISLAVA
-15-